

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/124/2020
Identifikačné číslo spisu: 7816201235
Dátum vydania rozhodnutia: 29.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7816201235.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej S. Y., bývajúcej v V., o zaplatenie 1.377,76 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 11C/31/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 14. novembra 2017 sp. zn. 5Co/121/2017, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 14. novembra 2017 sp. zn. 5Co/121/2017 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 2. novembra 2016 č. k. 11C/31/2016-61 výrokom I. zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 1.377,76 eur s úrokom z omeškania 8 % z uvedenej sumy od 11. marca 2013 do zaplatenia a úrok z omeškania 1,41 eur; výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol; III. výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 22 %, podľa pomeru úspechu vo veci. Medzi stranami sporu bola Úverová zmluva č. XXXX (ďalej len „zmluva“) uzavretá 9. októbra 2012, predmetom ktorej bol poskytnutý úver 1.400 eur. Išlo o bezúčelový úver, s fixnou výškou úrokovej sadzby 19,90 % ročne. Výška poplatku za správu úverového účtu 1,99 eur mesačne a výška anuitnej splátky 26,88 eur, ktoré mali byť splatené celkovo v 120 splátkach. Prvá splátka mala byť uhradená k 15. októbru 2012 a splatnosť ďalších splátok bola dohodnutá k 15. dňu kalendárneho mesiaca. Splatnosť celého úveru bola do 16. septembra 2022. Výška RPMN predstavovala 24,81 %, priemerná RPMN ku dňu podpisu úverovej zmluvy 26,58 %. Celková čiastka, ktorú mal klient zaplatiť, predstavovala 3.464,40 eur. Žalobca vyzval žalovanú na predčasné splatenie úveru listom z 15. februára 2013, kde súčasne oznámil predčasnú splatnosť celého úveru, s lehotou zaplatenia úveru do 28. februára 2013. Do spisu bola pripojená posledná upomienka žalobcu pred výzvou na predčasné splatenie úveru z 20. decembra 2012, ktorou vyzval žalovanú na úhradu omeškaných splátok 53,95 eur. Z predložených listinných dôkazov bolo zistené, že žalovaná nezaplatila na úver za obdobie od zosplatnenia úveru do podania žaloby žiadnu splátku úveru. Zmluva medzi stranami sporu podľa jej obsahu bola uzatváraná ako tzv. absolútny obchod podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ObZ“). V prípade, že účastníkom takéhoto úverového vzťahu je spotrebiteľ, čo je nepochybné aj z postavenia dlžníka ako

fyzickej osoby v danom úverovom vzťahu, podľa názoru súdu je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“) upravujúce spotrebiteľské zmluvy, Zákona o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), ako aj Zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 129/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 129/2010 Z. z.“). Z toho vyplýva, že aj v prípade tzv. absolútneho obchodu upraveného v § 261 ods. 6 ObZ, bude nárok z tohto vzťahu posudzovaný podľa uvedených právnych úprav. V súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. súd skúmal, či zmluva obsahuje všetky zákonom určené náležitosti. Bolo zistené, že nie je zrejmé prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným splátkam (§ 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z.). Suma splátok je vyjadrená jednou sumou bez informácie, akú časť z toho tvoria úroky, príp. poplatky a akým spôsobom sa v prípade úhrady splátky pričleňujú na úhradu istiny, úroku, príp. ďalších poplatkov a úhrad. S poukazom na § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. Z týchto dôvodov po prepočte poskytnutého úveru očisteného od úroku a poplatkov, súd dospel k zisteniu, že úver bol poskytnutý v sume 1.400 eur, žalovaná zaplatila 22,24 eur. Preto ju súd zaviazal zaplatiť žalobcovi 1.377,76 eur podľa § 511 OZ. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku zák. č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“) n a odvolanie žalobcu rozsudkom zo 14. novembra 2017 č. k. 5Co/121/2017-84 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a stranám nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a výroku o náhrade trov konania potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, lebo ho považoval za vecne správny, aj jeho dôvody za správne, preto sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, na čom nič nemení ani odvolanie. Uplatnený odvolací dôvod nebol daný. Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku doplnil, že v skutkovo a právne analogickej veci žalobcu odvolací súd už rozhodol rozsudkom sp. zn. 5Co/13/2017 zo 7. novembra 2017, a na odôvodnenie uvedeného rozsudku odvolací súd v celom rozsahu poukázal. Okrem toho ani skutočnosť, že - ako tvrdí žalobca - pokiaľ by mal samotný text zmluvy obsahovať podrobný rozpis splátok istiny a úrokov za celé obdobie splatnosti úveru, znamenalo by to neúmerné rozšírenie rozsahu zmluvy, čo by neprispelo k jednoduchosti, zrozumiteľnosti a prehľadnosti zmluvnej dokumentácie (aj keby bola pravdivá), ho nezbavuje povinnosti uvedenú náležitosť do úverovej zmluvy uvádzať. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolaateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil s poukazom na § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá doposiaľ nebola vyriešená v praxi dovolacieho súdu, a to od otázky, či zákonné ustanovenie v § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. účinné v rozhodnom čase obsahovalo požiadavku na rozčlenenie splátky na jednotlivé zložky dlhu, prípadne s tým súvisiaca otázka, či takáto požiadavka na úverovú zmluvu pri rozhodovaní o nárokoch z nej môže byť prípadne postulovaná extenzívnym výkladom príslušných zákonných ustanovení, ak tieto túto požiadavku neobsahujú explicitne. Zastáva právny názor, že znenie zákona č. 129/2010 Z. z. v rozhodnom čase nevyžadovalo ako obligatórnu náležitosť zmluvy rozčlenenie splátky úveru na jednotlivé zložky dlhu. Navrhol rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. a III. zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolaací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená v súlade s § 429 CSP, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či

sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod zároveň aj dôvodné.

6. V danom prípade žalobca vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 21 ods. 1 písm. b/ CSP.

6.1. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu.

6.2. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená.

7. Dovolateľ za doposiaľ dovolacím súdom neriešenú právnu otázku považoval otázkou vyžadovania rozpisu splátok na členenie jednotlivých nárokov (istina, úrok, iné poplatky) v zmluve o spotrebiteľskom úvere, za účelom splnenia náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z., pričom zastáva právny názor, že znenie uvedeného zákona v rozhodnom čase nevyžadovalo ako obligatórnu náležitosť zmluvy rozčlenenie splátky úveru na jednotlivé zložky dlhu.

8. V danom prípade dovolací súd rozhoduje o dovolaní v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tým istým dovolateľom - viď konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 2 Cdo 235/2017, 2 Cdo 161/2019, 2 Cdo 103/2020, 3 Cdo 146/2017, 3 Cdo 56/2018, 5 Cdo 132/2017, 3 Cdo 45/2018, 7 Cdo 147/2019, 7 Cdo 50/2020, 7 Cdo 22/2021, v ktorých dospel dovolací súd k zhodnému riešeniu právnej otázky vedúcej k záveru, že „eurokonformný výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. (v znení v dobe uzavretia zmluvy, aktuálne ustanovenie § 9 ods. 2 písm. i/) umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky“. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 452 ods. 1 CSP už ďalšie dôvody neuvádza.

9. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru, od ktorého sa dovolací súd nepovažuje za potrebné odkloniť, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP).

10. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

11. V novom rozhodnutí odvolací súd rozhodne o trovách pôvodného konania aj o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.